DZIENNIK POLSKI

ORGAN STRONNICTWA POLSKIEJ DEMOKRACJI

Nr.639 639 WTOREK 22.LUTEGO 1944 r. ROK V.

KONFLIKT POLSKO-ROSYJSKI.

W dn.14.stycznia br.jeden z posłow amerykańskich postawił w Kongresie pytanie,czy wobec niemożności nawiązania stosunków polsko-rosyjskich istnieje możliwość ustalenia takiego pokoju w Europie,- któryby nie był zarzewiem przyszłej wojny. W dn.[illegible].lutego br.prez.Roosevelt udzielił odpowiedzi na to pytanie : "Od roku 1939 obserwujemy bohaterską walkę Polakow przeciwko niemieckiej agresji,walkę - w której zjednoczył się cały narod polski. --- Rząd amerykański śledząc bacznie te wypadki,podjął się za zgodą rządu polskiego i angielskiego pośredniczenia w nawiązaniu stosunkow między Rosją a Polską. Rząd sowiecki odrzucił narazie tę propozycję - , jednakże rząd Stanów Zjednoczonych jest w stanie przywrocić wszystkim narodom wolność i doprowadzić wszystkie - tak wielkie jak i małe narody - do zgody i dać im pełnię praw." Prasa neutralna również --- zajmuję się sprawą polską. Dziennik szwedzki pisze na temat ruchu podziemnego w Polsce,podkreślając łącznosc społeczeństwa w kraju z rządem w Londynie. Dodaje, że Niemcy są bezsilni wobec akcji w organizacji podziemnej w Polsce,ktora prowadzi nadal swą zorganizowaną działalność.- Swiat pracy w państwach sprzymierzonych - manifestuje również swą przychylność dla Polski. Kongres Związku Drukarzy w Ameryce uchwalił rezolucję,w ktorej wyraża --- hołd i podziw dla polskiej prasy podziemnej,będącej ich zdaniem fundamentem i motorem walki kraju z okupantem.

Moskwa w swych audycjach dla Polaków ujawnia nadal swą niezmienną postawę, dającą słabą nadzieję na osiągnięcie porozumienia w najbliższym czasie. I tak 19.bm. podano : "w Londynie zamknięto gazetę polską "Wiadomosci Polskie". W związku z tym jedno z pism londyńskich /napewno Daily - Worker/ stawia pytanie,jakim prawem Polska wogole zabiera głos w sprawach wojny i -- podkreśla,że niema celu sprowadzać z Ameryki papier na to,aby jacyś cudzoziemcy - prowadzili propagandę prohitlerowską. --- Polacy w Anglii są podzieleni na dwie grupy. Jedna to rząd,klika wojskowa i byli -- członkowie dyktatorskiej kliki polskiej. - W ich ręku są fundusze,organizacja i gazety. Twierdzą oni,że wszystkie organizacje w kraju są im podległe i zaprzeczają istnieniu jakichkolwiek grup demokratycznych. Druga grupa to grupa demokratyczna,ktora - niema żadnego swojego organu w skład której wchodzą robotnicy,część inteligencji , inwalidzi wojenni i część emigrantów." --- Naświetlono również zagadnienie polsko - - ukraińskie z punktu widzenia Sowietów. - - "Porozumienie polsko-ukraińskie może nastąpić na podstawie oświadczenia sowieckiego- z dnia 11.1.br. Tylko porozumienie osiągnięte wspolnym wysiłkiem stworzy zręby -- trwałej przyjaźni ukraińsko-polskiej.Przyjaźń ta jest warunkiem spokojnego rozwoju- nietylko Polski,ale i całej Europy. Stanowisko wyrażone w tej sprawie przez emigracyjny rząd polski w Londynie,jest tylko -- osobistym stanowiskiem p.Mikołajczyka". -- W dalszym ciągu audycji nadano oswiadczenie Polskiej Organizacji "Znicz",działającej na terenie Prus. "Przeszło trzy lata - czekamy na hasło z Londynu. Tymczasem rząd nie wzywa nas do walki,ale do rzucenia --- kłód pod nogi Rosji. Wobec tego oświadczamy - jedynym naszym śmiertelnym wrogiem są Niemcy,Związek Sowiecki uważamy za swego - sojusznika. Okażemy czynną pomoc wkraczającym na nasze ziemie wojskom sowieckim. - Stanowisko rządu polskiego wobec Sowietow- osądzamy jako karygodne i dyskredytujące - naród polski. Uważamy,że zaproponowane --- przez Z.S.R.R. rozwiązanie sprawy naszych granic wschodnich stanowi podstawę do rokowań. Pomoc Sowietów w zdobyciu ziem zachodnich jest bardzo ważna i cenna dla umocnienia na tych ziemiach polskości. Dalsze czekanie uważamy za bezcelowe marnowanie - czasu. Powinniśmy iść razem z Rosją i walczyć o wolną,niepodległą i silną Polskę. - Nie wolno marnować czasu. Walka z Niemcami to obrona. Niechaj nie zazna Niemiec spokoju na ziemi naszej. Chwała bojownikom -- Polski podziemnej. Chwała partyzantom."

-.-.-.-.-

MIAZDŻĄCE CIOSY LOTNICTWA ALIANTÓW.

Ofenzywa powietrzna sprzymierzonych - osiąga nieznane dotąd rozmiary. W ciągu - ostatnich 48-miu godzin ponad 6.000 samolotów alianckich bombardowało w dzień i - noc różne ośrodki przemysłowe w Rzeszy. - W nocy z soboty na niedzielę 1.000 bombowców RAF-u uderzyło na Lipsk,zrzucając ponad 2.000 ton bomb. Szereg fabryk i całe dzielnice zostały zrównane z ziemią. - Straty angielskie wyniosły 79 bombowców.- W kilka godzin po nalocie nocnym 2.000 naszym amerykańskich zaatakowało w dzień -- Lipsk i szereg ośrodków przemysłu lotniczego Rzeszy jak Brunszwig,Gotha,Bernburg Gutow i Ascherleben. Zdjęcia lotnicze wykazały,że w Lipsku zburzono 2 fabryki, -- które pokrywały połowę całej produkcji -- części składowych Messerschmidtów. W wymienionych prócz Lipska miejscowościach - niszczono fabryki samolotów Messerschmidtata,Junkersa i Fokke-Wulf. W walkach powietrznych zestrzelono 126 niem.myśliwców, straty własne wyniosły 20 maszyn. W nocy z niedzieli na poniedziałek 1.000 bombowców RAF-u dokonało nalotu na Stutgart,zaatakowano również Monachium i tereny okupowane. Na Stutgart zrzucono 2.500 ton - bomb. Obrona niemiecka bardzo słaba,straty angielskie tylko 10 samolotów. Wczoraj znowu 2.000 amerykańskich bombowców bombardowało Brunszwig,Hannower i przemysł - lotniczy na pograniczu niemiecko-holenderskim. Polskie eskadry osłaniały wyprawy - bombowe sprzymierzonych,wszystkie samoloty wróciły bez szwanku.

Niemcy dokonali przedwczoraj nalotu na Londyn,zanotowano szkody i ofiary w -- ludziach. Zestrzelono 5 bombowców.

DALSZY ODWROT NIEMCÓW NA WSCHODZIE.

Nadzwyczajny komunikat z Moskwy doniósł o rozpoczęciu nowej ofenzywy rosyjskiej w rej.Krzywego Rogu. Wojska sowieckie uderzywszy na linie niemieckie,zdobyły 50 miejscowości oraz miasta Katynczewo i Nowy Krzywy Róg i walczą już na przedmieściach Krzywego Rogu. Na froncie północnym ofenzywa sowiecka jest w pełnym -- toku. Rosjanie robią tu duże postępy.Zdobyli oni Chołm,położony o 100 km.na południe od Staraja Russa,wokół jez.Ilmen zajęto 100 miejscowości,a oddalenie od Dna- wynosi tylko 40 km. W marszu na Psków zbliżyli się Rosjanie na 60 km.od miasta i zdobyli Zapole i Utorgosz. Niemcy ponoszą ciężkie straty w odwrocie. W ciągu miesięcznej ofenzywy na tym odcinku Rosjanie posunęli - się na zachód o 150 - 250 km. Niemcy stracili 90.000 w zabitych,7.200 jeńców oraz ogromne ilości sprzętu i liczne magazyny.

W czasie likwidacji otoczonych dywizji pod Korsuniem od 3.2.do 13.2. Niemcy stracili : 430 samolotów,155 czołgów,435 dział, 269 moździeży,900 karabinów maszynowych i - 55.000 zabitych. Wśród trupów znaleziono -- zwłoki dowódcy generała Wilhelma Schtennermanna. Bolszewicy zdobyli 410 karabinów maszynowych,116 czołgów,618 dział,275 moździeży,10.000 aut,6.418 koni,64 składy z amunicją i 18.300 jeńców.

INNE FRONTY.

POŁUDNIE. - Na przyczółku Anzio sprzymierzeni po 48-godzinnych walkach złamali i odrzucili gwałtowny atak 6-ciu niem.dywizyj,uderzających wzdłuż drogi Anzio-Albano. Straty Niemców są olbrzymie,w sobotę wzięto 700 jeńców. Na froncie włoskim zgromadzili Niemcy 18 dywizyj,z czego na przyczółku Anzio walczy 9 pod dowództwem gen.Mackensena, przy silnym współdziałaniu lotnictwa.Sprzymierzeni nietylko odparli ataki,ale nawet - posunęli się naprzód. W pewnej fazie ofen - zywy nasilenie jej było tak wielkie,że na - jednym kilometrze frontu walczyło 5 niem. - pułków t.j.17.000 ludzi. Atak aliantów pod Carroceto rozwija się pomyślnie. Na froncie V armii wojska francuskie odrzuciły niemieckie uderzenie w rej.Cassino. VIII armia -- prowadzi ożywioną działalność patroli. Lotnictwo sprzymierzonych wykonało 900 lotów , niemieckie 100 lotów. Zestrzelono 4 maszyny wroga,tracąc 3 własne.

DALEKI WSCHÓD. - W czasie ataku sił -- amerykańskich na japońską bazę w Trouc zatopiono w porcie bazy 2 jap.krążowniki, 3 - kontrtorpedowce,2 kanonierki,2 okręty eskortujące i 10 transportowców oraz zestrzelono 201 jap.samolotów. Straty amerykańskie wyniosły 17 samolotów i 1 okręt uszkodzony.

NA FUNDUSZ PRASY : Jana-50,Antka-40,Drya-25,Wodz-25,Orły-40,Gi i Tadzi-50,Galapagos-50, Biała-20,Maria-20,Olga-100,Energiczny-250 , NA WIĘŹNIÓW I RODZINY : Energiczny-250 zł.-

-.-.-.-.-

FIŃSKIE BEZDROŻA.

Otwierając dn.2.lutego posiedzenie parlamentu prezyd.Ryti wygłosił długie przemówienie,w którym starał się wyraźnie podkreślić zdecydowaną wolę Finlandii utrzymania ze wszystkimi państwami pokojowych stosunków. Prasa niemiecka podając streszczenie tego przemówienia nie umiała wydobyć ani jednego słowa,któreby wskazywało,że Finlandia w dalszym ciągu pragnie współpracować z Niemcami i wierzy w ich zwycięstwo. Owszem była tutaj mowa o zwycięstwie,ale o zwycięstwie sprawiedliwości,a więc słowa,które stały się programem wszystkich państw zjednoczonych. Oczywiście mówiąc o sprawiedliwości prezydent Finlandii miał na myśli obronę jej praw wobec agresywnego stanowiska Sowietów, któreby pragnęły sferę swoich wpływów przesunąć daleko na północ,aby w ten sposób sięgnąć na półwysep skandynawski. Wskutek tego wytworzyła się tutaj sytuacja dość paradoksalna : państwa północne, które wyraźnie sprzyjają polityce alianckiej muszą zachować daleko posuniętą ostrożność,aby nie dostać się pod wpływy Rosji i ostatecznie nie ulec naporowi imperializmu sowieckiego. W Finlandii nie brak głosów za koniecznością zawarcia odrębnego pokoju,że bodaj wspomnieć niedawną uchwałę partii socjalistycznej z dn. 14.października ub.r.wyrażającej nadzieję że Finlandii uda się w najkrótszym czasie wyratować się z wojny pod warunkiem jednak,że jej niezależność będzie odpowiednio zabezpieczona. Właśnie o to zabezpieczenie fińskiej niezależności rozbijają się wszelkie penetracje alianckie,zmierzające do zmobilizowania państw północnych przeciwko Niemcom mimo,że n.p.Szwecja czyni wszelkie przygotowania na lądzie i na morzu,świadczące,iż jest ona zdecydowana w odpowiedniej chwili stanąć po stronie państw zjednoczonych. Polityka sowiecka przeciwna tworzeniu jakichkolwiek bloków,niepodporządkowanym jej celom ideologicznym,niechętnie patrzy na wysiłki Szwecji zmierzające do zmontowania federacji państw północnych,obawiając się, że będzie ona pod wpływem angielsko-amerykańskim,a więc w okresie powojennym może przeciwstawić się rosyjskim planom politycznym. Poza tym w Rosji istnieje silne rozgoryczenie na Finlandię za jej stosunki z Niemcami. Jak donosi Aleksander Werth,moskiewski korespondent londyńskiego "Timesa" Rosjanie twierdzą,że bez pomocy fińskiej nie udałoby się Niemcom otoczyć Leningradu. Niewątpliwie jednak w nastawieniu sowieckim wobec Finlandii, poza tymi względami,istnieją jeszcze pretensje natury politycznej,które decydują o konfiguracji stosunków między państwami północnymi. Sowiety uważają,że rozgrywa się i na tym terenie ważna stawka i dlatego z końcem zeszłego roku zamienili swoje poselstwo w Stokholmie na ambasadę,obserwując pilnie rozwój tamtejszych wypadków,a szczególnie wszelkie posunięcia rządu szwedzkiego,występującego w roli opiekuna czterech państw północnych. Oczywiście w tej polityce szwedzkiej nie brak wyraźnego promieniowania w kierunku Finlandii,jak się okazało po głośnej sprawie uniwersytetu w Oslo,w której Finlandia poczuwając się do solidarności z państwami północnymi, również wyraźnie się przeciwko Niemcom wypowiedziała. Ostatnia ofenzywa sowiecka pod Leningradem,dzięki której wojska niemieckie zostały odepchnięte daleko poza dotychczasowe swoje pozycje pogorszyła sytuację Finlandii,ponieważ straciła ona partnera,który od strony Leningradu mógł Sowiety trzymać w szachu. Wskutek klęski niemieckiej Finlandię pozostawiono jej własnym siłom,o liczeniu na pomoc niemiecką przez Szwecję trudno mówić. Poza tym odepchnięcie Niemców poza granicę Estonii daje większą swobodę flocie sowieckiej na Bałtyku,która wskutek tego będzie mogła utrudniać zaopatrzenie Finlandii w żywność drogą morską. To wszystko niewątpliwie złożyło się na fakt,że we wspomnianej mowie prez.Ryti znalazły się silne akcenty pokojowe oraz zapewnienie,że Finlandia pragnie jedynie poświęcić się pracy. kilka dni potem nastąpiła niespodziewana zmiana frontu. Zdaje się,że nota sekretarza stanu USA Cordell Hulla,w której rząd amerykański ostrzegł po raz ostatni Finlandię,iż poniesie ona pełną odpowiedzialność za poparcie udzielane Niemcom i żądał również po raz ostatni wycofania się z obozu hitlerowskiego - wywołała silną reakcję, która prawdopodobnie zakończy się oderwaniem od Niemiec,równocześnie silne ataki ze strony urzędowej prasy sowieckiej, zapowiadającej rychłą wizytę wojsk sowieckich w Helsinkach oraz bombardowanie

stolicy fińskiej wskazują, że Finlandia znalazła się w sytuacji krytycznej zwłaszcza, że wyjazd posła amerykańskiego z Helsinek pozwala przypuszczać, że tym razem poza notą Cordell Hulla kryły się konkretne plany, które mogą wywołać zasadnicze zmiany w północnej Europie. Referent radia londyńskiego omawiając niedawno położenie Finlandii podkreślił, że jej rola w obozie hitlerowskim jest conajmniej osobliwa. Państwo, które posiada pełną swobodę parlamentarną, w którym prasa może do woli krytykować proniemiecką politykę rządu jest związana z Rzeszą, reprezentującą zupełną negację najprymitywniejszego poczucia wolności politycznej. Wytłumaczyć to można jedynie tem, że Niemcy potrzebują Finlandii jako jedynego importera niklu, zaś Finlandia uzależniona jest od niemieckich dostaw smarów maszynowych i innych potrzebnych towarów. Z drugiej strony Finlandia zagrożona przez Rosję może jedynie z Niemiec uzyskać jakąkolwiek pomoc, zaś Niemcy posługują się nią jako najdalej wysuniętą flanką, wiążącą poważne siły sowieckie. Stąd różne pozornie niepowiązane ze sobą sprzeczności. A więc wizyta wyższych oficerów SS i gestapo w Finlandii, w której wiele mówiono na temat braterstwa broni, a równocześnie artykuły w prasie fińskiej, szczególnie w poważnym piśmie Suomi Socialdemokraten wzywające rząd do podjęcia rozmów z aliantami i danie narodowi prawa do swobodnego wypowiedzenia swej woli ; z jednej strony obawa przed agresją sowiecką, a z drugiej rzucenie haseł imperialistycznych, głoszących koncepcję Wielkiej Finlandii, obejmującej nawet Leningrad. Obecnie rząd w Helsinkach znajduje się pod silnym naciskiem państw alianckich domagających się rychłej kapitulacji, któraby pozwoliła Sowietom na zlikwidowanie całego frontu północnego, oraz Niemców, którzyby pragnęli front fiński utrzymać, aby pozbawić Rosjan ich korzyści z sukcesów pod Leningradem. Najbliższe dnie winny rozstrzygnąć jaka polityka zwycięży. W każdym razie mimo niewątpliwych oznak, że niemieckie podszepty są bardzo natarczywe liczyć się można ze zwycięstwem alianckiej polityki pokojowej, za którą stoi poważne niebezpieczeństwo inwazji sowieckiej, mogącej się dla Finlandii zakończyć katastrofą.

WIADOMOŚCI RADIOWE.

– Szwedzki dziennik "Social Demokraten" który często tłumaczył stanowisko Finlandii w obecnej wojnie, nakłania obecnie Finlandię do zastosowania się do wezwania Ameryki, podkreślając, że polityka zamykania oczu jest polityką bez charakteru, a nie jest również polityką wyczekiwania. – Radio fińskie oświadczyło w audycji w jęz. rosyjskim, że naród fiński chce pokoju i że rząd i parlament postarają się o szybkie zakończenie wojny. – Prasa fińska prawie jednogłośnie domaga się od rządu, by zwrócił się do rządu rosyjskiego o warunki pokojowe. – Socjaliści fińscy wysłali na ręce premiera żądanie by rząd Finlandii zwrócił się do Rosji o warunki pokoju.

– Rząd Badoglio sprawuje obecnie administrację nad 10.000.000 Włochów. Gen. Mac-Fallen zastrzegł, że przekazanie administracji może być każdej chwili odwołane, jeśli nie będzie ona należycie wykonywana. Sojusznicy zgłaszają tylko dwa zastrzeżenia. :- 1/ by stanowiska w administracji były obsadzone przez urzędników sprzyjających sojusznikom, 2/ sojusznicy nie zaciągają żadnych zobowiązań, jeśli chodzi o dalsze losy obecnego reżimu po zajęciu Rzymu.

– Powstańcy greccy tworzą obecnie jednolity front w walce z Bułgarami i Niemcami. Oddziały powstańcze walczą w środkowej Grecji od ukończenia kampanii w r. 1941. – Oficerowie brytyjscy dopomagali im organizując oddziały, ale od tego czasu udało się nieprzyjacielskiej propagandzie poróżnić między sobą poszczególne grupy powstańców do tego stopnia, że doszło między nimi do walk. Obecnie po odezwie rządu greckiego, oraz przybyciu na miejsce wyższego oficera brytyjskiego, wysłanego specjalnie w tym celu, walki pomiędzy poszczególnymi oddziałami ustały, i opracowywane jest nowe porozumienie.

– Niemcy likwidują obecnie Włochów podobnie jak Żydów. Wielu oficerów włoskich zostało wywiezionych w zamkniętych wagonach do obozów, między innymi do Treblinki. Aresztowano również wielu włoskich księży. Jako pożywienie dostają oni na dzień zupę i 3 ziemniaki.

– Min. odbudowy mówił dziś w Izbie Lordów, że bezrobocie po wojnie nie będzie istnieć, dzięki wielkim inwestycjom rządowym.

NA FUNDUSZ PRASY : Stali Czytelnicy Gońca-50, Murzyn-60 zł.

---ooOooo---